

Plenum

Tisdag 28.11.2023 kl. 14.04—20.14

15. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 6 och 29 § i lagen om temporärt stöd för beskogning

Regeringens proposition RP 48/2023 rd

Utskottets betänkande JsUB 3/2023 rd

Första behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 15 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger jord- och skogsbruksutskottets betänkande JsUB 3/2023 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Allmän debatt, ledamot Simula, varsågod.

Debatt

19.27 **Jenna Simula ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen teille maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön keskeisimmät huomiot hallituksen esityksestä koskien metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annettua lakia. Esitysehdotuksessa säädettäisiin siis tukijärjestelmän päättymiseen liittyvästä siirtymävaiheesta siten, että aiemmin myönnettyihin tukiin liittyvät maksatukset jatkuisivat, samoin kuin tuensaajia koskeva metsityselvelvoite, vuoteen 2038 asti. Tukea voisi enää kuitenkin hakea vain tämän vuoden loppuun saakka, ja sitä voitaisiin myöntää ensi vuoden kesäkuun loppuun asti. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muutamien muutoksien.

Esitys perustuu hallitusohjelman taloudellisia päätöksiä koskevaan liitteeseen, jossa joutoalueiden metsitykseen myönnettävästä tuesta luovutaan siten, että kuitenkin jo aiemmin myönnettyt hoitopalkkiot jatkuvat tehdyissä metsityksissä turvaten niiden säilyttämisen metsämaana, ja nimenomaan siitä on kyse juuri tässä ehdotuksessa. Valiokunta pitää tärkeänä, että lakiehdotuksen avulla varmistetaan metsityselvelvoite ja sitoutuminen taimikkovaiheen hoitoon.

Laki metsityksen määräaikaisesta tukemisesta tuli voimaan alun perin vuoden 2021 alussa, ja joutoalueiden metsitystuella on haluttu lisätä metsäpinta-alaa ja siten hiilinieluja. Vuosien 2021—2023 välillä on tehty hyväksyttyjä tukipäätöksiä 5 240 hehtaarin pinta-alan verran, mikä on kustantanut valtiolle hiukan yli 12 miljoonaa euroa. Hallituksen esityksessä on arvioitu, että lain muuttamisella saataisiin vuosina 24—26 noin 5—7,5 miljoonaa euroa suoria säästöjä valtiontalouteen.

Maa- ja metsätalousvaliokunta totesi hallituksen esityksen olevan tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen. Valiokunta kuitenkin ehdottaa muutamia muutoksia tuenhakijoiden oikeusturvan ja yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi liittyen juuri tuenhakuun ja myöntämisen aikatauluihin. Ei nimittäin olisi kansalaisten oikeusturvan kannalta oikein, jos hakemus raukeaisi asian viranomaiskäsittelyn viivästymisen vuoksi.

Punkt i protokollet PR 63/2023 rd

2 momentin ensimmäinen virke ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitataan tuen myöntämisen sijaan yleisesti tukihakemusten käsittelyyn. Niin ikään on tarpeen muuttaa 4 momenttia siten, että kaikkia muita kuin tuen myöntämistä ja maksamista koskevia säännöksiä sovelletaan lain nojalla myönnettyyn tukeen vielä lain voimassaoloajan päätyttyä.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan mietintöön jätettiin yksi vastalause, joka sisältää lausumaehdotuksen.

Kiitän valiokunnan jäseniä hyvästä ja jouhevasta asian käsittelystä. Näkemyseroista huolimatta keskustelu on ollut hedelmällistä ja työskentely mielekästä ja asiat on saatu käsiteltyä ajallaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

19.31 Timo Suhonen sd: Arvoisa herra puhemies! Joutoalueiden metsitystuen jatkaminen hyödyttäisi kaikkia osapuolia. Joutoalueiden ottaminen hyötykäyttöön tuetulla vapaaehtoisella metsittämisellä on kustannustehokas ilmastotoimi, joka hyödyttää sekä valtiota että yksityistä maanomistajaa. Tätä tukea ei kannattaisi lopettaa vaan käyttää saadut kokemukset tuen kehittämiseen, jotta se palvelisi molempien tahojen tarpeita vieläkin paremmin.

Tukikelpoiset joutoalueet ovat lähinnä entisiä pelloja ja turvetuotantomaita. Laajoja metsitykseen soveltuvia turvealueita sijaitsee esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaalla, jonne tukea on myönnetty pinta-alaltaan eniten. Kappalemääräisesti eniten hakemuksia on tullut Pohjois-Savosta, jossa tuen kohteena ovat entiset peltomaat. Pohjois-Savossa on myönnetty tukea erityisesti pienehköille, keskimäärin yhden hehtaarin kokoisille entisille peltoalueille. Näitä peltoalueita on hankala viljellä nykyaikaisilla koneilla. On hyvä, että alueet saataisiin hyötykäyttöön.

Lokakuun puoliväliin mennessä hyväksytyt tukipäätökset kattavat kaikkiaan yli 5 300 hehtaaria, mutta metsitettävää riittäisi, sillä arvioiden mukaan metsitykseen soveltuvia joutoalueita on noin 100 000 hehtaarin verran. Pohjois-Savoon on tähän mennessä haettu tukea vajaalle 1 300 hehtaarille. Metsäkeskuksen vuoden 2022 tietojen mukaan Pohjois-Savossa olisi metsitystukikelpoista pinta-alaa lähes 9 000 hehtaaria eli kolmanneksi eniten Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan jälkeen.

Arvoisa puhemies! Maa- ja metsätalousvaliokunnan sosiaalidemokraattinen ryhmä yhdessä vihreiden ja vasemmiston kanssa esitti tähän liittyen vastalauseessa lausumaa, että tukea pitäisi jatkaa. Sosiaalidemokraattien vaihtoehtobudjetissa tähän myös esitetään kahden miljoonan euron lisärahoitusta. — Kiitos.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 48/2023 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.